

ològica y psicològica. Famílies enteres se mostren insensibles á las pesigollas com altres cauhen en basca á las sensacions més petites. L'estravisme, la miopía, la presbicia, se transmeten á menut; igualment que la passió sexual, la del joch, la militar, la política. Lo tipo llatí s' es conservat molt pur á Roma y 'n la campinya romana. En la regió de Nápols s' hi troban las costums molles y voluptuosas que já 'n la antigüetat caracterisaban als habitants d' aquella comarca. En la Toscana si veuhen las formas plenas, arrodonidas, un poch grosseras, imatge viva dels antichs etruscos. Aixís los esclaus negres pintats en las murallas de la antigüa Babilonia, son perfectament los negres d' avuy; en las parets de Ninive ó en las pirámidas egipcias si veuhen grupos d' hebreus, que per res se diferencian dels del temps present. Lo tipo helénich antich se troba entre 'ls grecs moderns; conservan aquestos encare l' esperit viu y penetrant y un poch inquiet y tots aquells rasgos de caràcter que son la vera imatge del grech antich. A través de la vivacitat francesa s' hi nota l' esperit celta. Los romans y franchs no sapigueren destruir en los galos aquell caràcter peculiar que 'ls distingia dels germáns. Apesar de la llarga estada en Europa y ab contacte ab la civilitació, los turchs no han pogut modificar ni sa fisonomia ni son caràcter.

Y ve 'n últim terme la ley de selecció. ¿Sa beu qu' es? Supposeus que una especie de llops se nutreixen de diferents animals. fentho 'ls uns per engany, los altres á la forsa y 'ls altres per medi de sa lleugeresa. Supposeus que per falta d' aiments ó per una altre causa l' únich menjá que queda en la encntrada sigui la dayna. Se despren que d' entre 'ls llops sols sobreviurán aquells que á la forsa hi anyadeixin la més gran lleugeresa. D' aquestos llops en sortirán altres llops que anirán augmentant ab lleugeresa á cada acumulació selectiva. Per aixó mateix, á mesura que anirá creixent la lleugeresa dels llops, las daynas perillarán més y més de ser cassadas, y per lo tant vindrá la disminució de las daynas. Si al contrari, 'l botj hagués sigut cassa grossa, es à dir, animals de forsa, allavors foren los llops dotats d' un cos sapat y vigorós, los que haurían guanyat en la lluyta de la vida.

Igual succeheix en los pobles. Després de las

lleys de Licurgo tota criatura contrafeta, nascuda 'n Esparta, se la matava. D' aquí 's desarrollá aquella perfecció física del tipo espartá, tan cèlebre á Grecia. Á Sicilia hi havia un temple famós. Per servir de ajudantas á la deesa s' escullia las donas més guapas, las quals no 's podían quedar verges. D' aixó 'n resultá una rassa femenina cèlebre per sa bellesa, qu' avuy encare existeix en un poblet d' Italia. Igualment lo rey de Prusia Frederich Guillém I, havia lograt formar una guardia composta de homes admirables per sa estatura y son vigor, casant los homes més robustos ab las donas més grans. Certa rassa de indios, sempre 'n guerra o á casa, arribá á ser verdaderament notable. Tota criatura incapás de suportar las fatigas incessants d' una vida tan penosa, sucumbía. Sols sobreviían las mes vigorosas, transmetén á la posteritat las qualitats físicas que 'ls distingian.

Pero la civilitació no fora ben coneguda, sense estudiar, com hem dit, lo segón aspecte, la vida moral y social de la mateixa.

La humanitat al agruparse 'n petites associacions desde 'l clan, tribu, familia, fins á la nació ó á la societat universal del género humá, adquireix un nou factor que la domina é imprimeix nova marcha. Al adquirir aquest nou factor deixa ja la humanitat de lluytar ab tota sa rudesia ab las forsas de la natura pera lluytar ab més fermesa ab la vida moral y social. Aquest factor es quin realisa las grans emigracions dels pobles, sa aproximació per guerras, per medi del comerç ó de relacions intelectuals; son esm' colament; sa fusió completa, que acaba pera transmetre 's d' una generació á una altra generació, d' un poble á un altre poble, tot lo que constitueix sa vida propia: arts, ciencias, costúms, tradicions, en fi, la civilitació

Se succeheixen los pobles los uns ab los altres; cada hú porta y possa 'n circulació un gran concepte; cau l' edifici aixecat per ell; s' extingueix la nacionalitat que l' extengué ó 'l pensador que l' engendrará; mes al extinguirse 'l poble ó 'l pensador no vol dir extinció y mort de la civilitació universal, porque sobre las runas de la civilitació extinguida se 'n aixeca una altre que porta 'n son ser una nova llevar y un nou vigor que impulsa á la humanitat á nous treballs y á nous descubriments.

No hi ha dupte que sense las emigracions,